

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.10.2015
COM(2015) 602 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉ
CENTRÁLNÍ BANCE**

Plán na vytvoření jednotnějšího vnějšího zastoupení eurozóny v mezinárodních fórech

1. ÚVOD

Má-li být hospodářská a měnová unie kompletní, musí Evropská unie a eurozóna přijmout větší odpovědnost, více se integrovat a zároveň posílit své instituce. Jednou z oblastí, kde lze za tímto účelem podniknout konkrétní kroky, jež předjímá Smlouva a jež lze tudíž realizovat již nyní, je vnější zastoupení eurozóny.

Eurozóna je velká otevřená ekonomika s mezinárodní politickou odpovědností.

Vzhledem k hospodářské a finanční váze eurozóny¹ a existenci jednotné měnové politiky a politiky směnných kurzů mají rozhodnutí eurozóny v oblasti hospodářské politiky pro světovou ekonomiku stále větší význam. Euro je úspěšná a stabilní měna. Je to společná měna 19 členských států EU a více než 330 milionů lidí. Poskytuje svým členům cenovou stabilitu a chrání je před vnější nestabilitou. Navzdory nedávné krizi je i nadále druhou nejdůležitější světovou měnou. Má téměř čtvrtinový podíl na světových devizových rezervách a téměř šedesát zemí a území z celého světa na něj přímo či nepřímo navázalo svou měnu.

Politický význam eurozóny se v posledních letech výrazně zvýšil. Evropský semestr spolu s přijetím balíčku šesti (tzv. „six-pack“) a dvou („two-pack“) právních aktů² a také Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii³ integrovaly, posílily a rozšířily dohled nad politikami členských států v oblastech zásadního makroekonomického a rozpočtového významu. Pro země eurozóny byl jako stálý mechanismus pro řešení krizí zřízen Evropský mechanismus stability. Evropská unie rovněž zřídila bankovní unii s centralizovaným dohledem a mechanismem řešení krize bank v eurozóně, jež je otevřená všem ostatním členským státům.

Vnější zastoupení Unie přitom při výkonu svých pravomocí specifických pro členské státy eurozóny (dále jen „vnější zastoupení eurozóny“) neudrželo s tímto vývojem krok, čímž hlas eurozóny v mezinárodních finančních institucích ztratil na síle. Pokrok v další vnitřní integraci eurozóny, jehož jsme dosáhli, se musí projevit i externě, především tak, že pokročíme směrem k dosažení jednotného vnějšího zastoupení v hospodářské oblasti. Má-li hrát eurozóna v mezinárodních finančních institucích aktivnější roli a efektivně utvářet své budoucí postavení v globální finanční architektuře, musí být její vnější zastoupení koherentnější, což je koncepce, která byla zařazena mezi hlavní priority už v návrhu Komise na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie⁴.

Takzvaná „zpráva pěti předsedů“ o budoucnosti evropské hospodářské a měnové unie z června 2015⁵ zdůraznila, že silnější hlas na mezinárodní scéně představuje nedílnou součást probíhajícího úsilí o zdokonalení správy ekonomických záležitostí eurozóny. HMU by spolu s tím, jak se vyvíjí směrem k hospodářské, finanční a fiskální unii, měla také navenek vystupovat čím dál jednotněji.

¹ Unie při výkonu svých pravomocí týkajících se členských států, jejichž měnou je euro, v souladu se Smlouvami (hlava VIII kapitola 4 SFEU).

² [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-318_nl.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-318_nl.htm).

³ Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii ze dne 1. února 2012: <http://www.consilium.europa.eu/european-council/pdf/Treaty-on-Stability-Coordination-and-Governance-TSCG/>.

⁴ Návrh prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie, COM(2012) 777, 30.11.2012, http://ec.europa.eu/archives/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/11/pdf/blueprint_en.pdf

⁵ Zpráva pěti předsedů „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“, 22. června 2015, http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_cs.pdf.

K jednotnému vnějšímu zastoupení eurozóny vyzval i Evropský parlament⁶.

Posilování vnějšího zastoupení Unie a eurozóny na mnoha mezinárodních ekonomických a finančních fórech sice již značně pokročilo, ovšem k dosažení skutečně jednotného vnějšího zastoupení jsou ještě potřeba další kroky.

Toto sdělení proto předkládá plán na vytvoření jednotnějšího vnějšího zastoupení HMU, z něhož by mohl vzejít konsensus Evropského parlamentu a Rady. K tomu by mělo dojít postupně.

U Mezinárodního měnového fondu (MMF) je zastoupení eurozóny stále ještě silně roztržštěné, přitom je MMF se svými úvěrovými nástroji a dohledem klíčovou institucí globální správy ekonomických záležitostí. Komise proto současně předkládá legislativní návrh, kterým se stanoví opatření k vytvoření jednotného zastoupení eurozóny v MMF. Tím nejsou vyloučeny další změny, jež by si v budoucnu mohly vyžádat další posílení zastoupení eurozóny i v dalších mezinárodních fórech.

2. SOUČASNÉ ZASTOUPENÍ EUROZÓNY V MEZINÁRODNÍCH FÓRECH

Jakkoliv jsou zájmy eurozóny důležité, její vnější zastoupení u MMF je v současnosti značně roztržštěné a nepříliš efektivní.

MMF je vzhledem ke svým úvěrovým nástrojům a dohledu jedním ze základních pilířů celosvětové ekonomické a finanční správy. Spolu s Komisí a ECB sehraává klíčovou úlohu při formování programů na záchranu členských států zasažených dluhovou krizí. Zdokonalený správní rámec eurozóny pro koordinaci hospodářské politiky a silná konvergence v regulaci a dohledu finančního sektoru v kontextu bankovní unie kromě toho znamenají, že v budoucnu bude MMF muset na své posuzování dohledu a řízení krizí v eurozóně nahlížet z mnohem širší perspektivy, nikoli jen se zaměřením na jednotlivé státy. Efektivní zastoupení eurozóny by umožnilo jednotnou komunikaci eurozóny vůči MMF v otázkách, jako jsou hospodářská a rozpočtová politika, makroekonomický dohled, kurzová politika a finanční stabilita. Z koherentnějšího zastoupení by měly prospěch i třetí země, zejména díky silnějšímu a soudržnějšímu přispění eurozóny k celosvětové hospodářské a finanční stabilitě.

Z těchto důvodů se toto sdělení a legislativní návrh předkládaný spolu s ním zaměřují jakožto na první krok v posilování vnějšího zastoupení eurozóny právě na MMF.

Snaha zajistit nejen Unii obecně, ale zejména eurozóně odpovídající zastoupení se samozřejmě netýká jen MMF, ale i několika dalších mezinárodních fór, z nichž některá jsou uvedena níže.

Způsobem, jak může Unie a eurozóna zasahovat do globální politické agendy a prosazovat evropská řešení globálních výzev v klíčových otázkách, jako jsou koordinace makroekonomické politiky, reforma finanční regulace a daňová transparentnost, je odpovídající zastoupení ve skupině G7 a G20. Na úrovni vedoucích představitelů skupiny G7 zastupují Unii a eurozónu předseda Evropské rady a předseda Komise. Na úrovni ministrů financí a guvernérů centrálních bank zemí skupiny G7 zastupuje eurozónu předseda Euroskupiny, představitelé Komise a Evropské centrální banky (ECB). Na úrovni hlav států a vlády zemí skupiny G20 zastupují Unii a eurozónu předseda Evropské rady a předseda Komise. Komise a ECB předkládají při jednáních ministrů financí a guvernérů centrálních bank skupiny G20 věnovaných otázkám pravomocí eurozóny stanovisko eurozóny.

⁶ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2011 o globální ekonomické správě (2011/2011(INI), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P7-TA-2011-0457+0+DOC+PDF+V0//CS>.

Mezinárodní postup v otázkách finanční regulace koordinuje **Rada pro finanční stabilitu**, která nese politickou odpovědnost vůči skupině G20. Komise a ECB v ní zastupují jurisdikci Unie. Komise je kromě toho také členem řídicí skupiny Rady pro finanční stabilitu pro řešení krize finančních institucí. Zastoupení v této radě umožňuje zasahovat do tvorby a uplatňování efektivních pravidel regulace a dohledu, jakož i v zájmu globální finanční stability odstraňovat slabiny finančních systémů.

V některých případech projednává záležitosti týkající se eurozóny i **Organizace spojených národů**, nedávno například rámec pro restrukturalizaci mezinárodního dluhu. Valné shromáždění OSN přijalo v roce 2011 rezoluci č. A/65/276, kterou rozšířilo status pozorovatele Unie a její právo účasti na činnosti valného shromáždění. Unii tak umožnilo mimo jiné intervenovat jménem EU (a jejích členských států) ze stejné pozice jako ostatní významné skupiny, předkládat návrhy a účastnit se každoročně zářijové obecné rozpravy⁷. Kromě rozšířeného statusu pozorovatele je Unie jako jediný nestátní členský subjekt smluvní stranou více než 50 mnohostranných dohod OSN a úmluv podepsaných v rámci OSN.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj organizuje pravidelně ekonomický průzkum eurozóny. Unie má u OECD zvláštní status a až na dvě výjimky požívá stejné výsady jako její členové. Zaprvé nemá hlasovací právo a zadruhé neplatí povinný příspěvek do rozpočtu organizace. Unie je řádným členem několika výborů OECD včetně Výboru pro rozvojovou pomoc.

Co se týká **Světové banky**, její činnost se konkrétně eurozóně nevěnuje. Unie jako taková není ani zastoupena v její Radě výkonných ředitelů. Komise má nicméně status pozorovatele ve Výboru pro rozvoj (tj. na ministerské úrovni).

Obecně jsou tak zástupci Unie a/nebo eurozóny s výjimkou MMF přítomni ve všech uvedených fórech, která se zabývají záležitostmi eurozóny. To však nezaručuje, že eurozóna vždy promlouvá jednohlasně. Zájmy eurozóny jsou zastupovány zvláště efektivně, jestliže jsou daná stanoviska předem dobře zkoordinována, což se ovšem v praxi vždy neděje.

Vzhledem k dynamickému charakteru globální finanční architektury by se vhodné vnější zastoupení eurozóny mělo uplatňovat i v nově vznikajících mezinárodních finančních institucích. Téma vnějšího zastoupení se objevilo například i v rozhovorech o zřízení nových konstitucí v rámci Asijské banky pro investice do infrastruktury (AIIB), do nichž bylo jako zakládající členové přijato 14 členských států (z nichž 10 je členem eurozóny).

3. SKUTEČNOSTI, JEŽ BRÁNÍ EFEKTIVNĚJŠÍMU VNĚJŠÍMU ZASTOUPENÍ V MMF

Efektivnímu vnějšímu zastoupení eurozóny a jednotné komunikaci vůči MMF dnes brání či je omezují několik organizačních a institucionálních překážek.

Velká roztržitost mezi členskými státy

Současná roztržitost členských států eurozóny ve Výkonné radě MMF, kdy je 19 těchto států momentálně rozděleno mezi šest různých konstitucí⁸ a dva samostatné zástupce, narušuje efektivitu zastoupení eurozóny u MMF. Členské státy eurozóny, které jsou v konstitucích se třetími zeměmi, často nejsou v takovém postavení, aby mohly prosazovat společný postoj eurozóny nebo podepisovat společná prohlášení eurozóny, neboť v jejich

⁷ http://www.unbrussels.org/images/pdf/2011/A_RES_65_276.pdf

⁸ Konstituce MMF jsou skupiny členských zemí MMF, v jejichž čele stojí jeden výkonný ředitel zasedající ve Výkonné radě MMF. Struktura Výkonné rady s 24 konstitucemi se odráží i ve složení Mezinárodního měnového a finančního výboru.

příslušných konstituencích panují rozdílné názory či platí různá interní ujednání. Členské státy v důsledku toho často nemohou vyjádřit svůj společný postoj ke klíčovým otázkám, jako jsou kvóty MMF, ozdravné programy, otázky dohledu či další politická témata. Zastoupení eurozóny je tím oslabeno a snahy zaujmout společný postoj utlumovány, a spolu s tím pak i schopnost prosadit jednotnou agendu a společné priority.

Nedostatečné zastoupení eurozóny jako celku

Eurozóna v současnosti nemá žádného zvláštního zástupce s oficiálním mandátem, který by ji ve Výkonné radě MMF zastupoval a hájil její politiku a zájmy – tuto úlohu momentálně zastává předseda skupiny EURMMF⁹. Současné uspořádání také nezohledňuje podstatné změny, k nimž ve vnitřní správě eurozóny v posledních letech došlo. Fragmentované zastoupení spolu s absencí oficiálního zástupce eurozóny s jasným mandátem, který by ji zastupoval ve Výkonné radě MMF, je v rozporu se zvýšenou pozorností, již MMF eurozóně jako celku věnuje, a skutečností, že v rámci dohledu nad jednotlivými zeměmi zohledňuje aspekty eurozóny a posuzuje její společnou politiku, mj. kombinaci makroekonomických politik, reformu systému finanční regulace či záležitosti týkající se bankovní unie.

Statut pozorovatele má ve Výkonné radě MMF momentálně pouze ECB, která se může vyjadřovat k určitým otázkám souvisejícím s její měnovou politikou. Existuje zde tedy prostor pro silnější zastoupení eurozóny, zejména pro zřízení funkce zvláštního zástupce eurozóny pro veškeré podstatné otázky.

Nedostatečná koordinace na úrovni eurozóny

Skutečnost, že eurozóna by měla být zastupována na mezinárodní úrovni v rámci hospodářské a měnové unie, a zejména v záležitostech MMF, byla dohodnuta na zasedání Evropské rady ve Vídni v roce 1998.

Toto zastupování je dnes koordinováno pouze na úrovni Unie, nikoliv však na úrovni eurozóny. Společná vyjádření k otázkám politiky MMF koordinuje Hospodářský a finanční výbor a jeho stálá pracovní skupina pro záležitosti MMF (SCIMF). Následně jsou předávána zástupcům členských států v MMF (skupině EURMMF) pro potřeby zasedání rady MMF. Zástupci členských států se poté mohou rozhodnout vydat společné prohlášení. Děje se tak pravidelně například v otázkách dohledu nad eurozónou a v rámci programu hodnocení finančního sektoru (FSAP). Nejde však o běžný postup v ostatních případech, kdy členské státy rozhodují o každé záležitosti zvlášť. Funguje také koordinace vyjádření k zemím zapojeným do ozdravného programu eurozóny a konzultací s členskými státy podle článku IV.

Díky dalším dohodám o koordinaci z roku 2007, zvolení předsedy skupiny EURMMF, lepším pracovním vztahům mezi Hospodářským a finančním výborem / SCIMF a skupinou EURMMF a lepší koordinaci mezi členy EURMMF ohledně strategií Výkonné rady se sice koordinace v posledních letech výrazně zlepšila, nicméně stávající ujednání o koordinaci mají stále své limity. V mnoha případech byla koordinace ohledně klíčových záležitostí MMF méně než optimální, případně se členské státy rozhodly namísto společného postoje Unie obhajovat spíše své vlastní stanovisko. To schopnost členských států prosadit v MMF řešení, jež jsou ve společném zájmu eurozóny, oslabuje.

⁹ Předseda EURMMF je od 1. července 2007 volen na základě konsenzu ze zástupců všech členských států EU v MMF na dobu dvou let, bez ohledu na to, kdo aktuálně předsedá Radě. K jeho úkolům patří mj. příprava a vedení jednání skupiny EURMMF, přednášení společných stanovisek Unie/eurozóny a předsednická prohlášení na jednáních Výkonné rady, ale také funkce styčné osoby v kontaktu s vedením MMF. Je však třeba poznamenat, že primární úlohou výkonného ředitele zvoleného do funkce předsedy EURMMF zůstává zastupování jeho vlastní konstituce.

4. KONZISTENTNĚJŠÍ A EFEKTIVNĚJŠÍ VNĚJŠÍ ZASTOUPENÍ EUROZÓNY V MMF

Vzhledem k tomu, že MMF hraje v celosvětové ekonomické a finanční správě klíčovou úlohu, vyžaduje současná situace, aby hlas eurozóny v něm byl jednotný a ucelenější.

Příslušné kroky ke konzistentnějšímu a efektivnějšímu vnějšímu zastoupení eurozóny v MMF by proto měly být **stanoveny a odsouhlaseny co nejdříve, ovšem realizovat by se měly postupně**, aby se všichni zúčastnění – v Unii i mimo ni – na ně mohli po právní a institucionální stránce formou potřebných změn připravit.

Postup by měl mít **tři fáze**: i) hlubší koordinace mezi členskými státy eurozóny; ii) lepší zastoupení eurozóny v MMF; iii) jednotné zastoupení a jediné křeslo pro eurozónu v Radě, jakmile budou provedeny potřebné změny v řízení MMF.

Ačkoliv centrem pozornosti je eurozóna, musí v rámci jejího silnějšího zastoupení zůstat zachována a pokud možno být prohloubena koordinace s členskými státy mimo eurozónu, aby nebyla narušena integrita jednotného trhu a Unie jako celku. Hlubší koordinace musí být zavedena i ve vztahu k ostatním členům MMF.

1) Hlubší koordinace mezi členskými státy eurozóny

a) Stávající ujednání eurozóny o koordinaci záležitostí MMF je třeba prohloubit. V roce 2007 se členské státy dohodly, že budou k otázkám, jež se přímo a výlučně týkají společné politiky eurozóny, vydávat společná prohlášení. Tato dohoda by měla být prohloubena a rozšířena o požadavek na systémová společná prohlášení k veškerým otázkám politiky MMF a otázkám týkajícím se jednotlivých zemí a dohledu, jež mají význam pro eurozónu. Jak ukázala krize, je pro eurozónu nanejvýš důležité, aby vystupovala jednotně, zejména pokud jde o programy MMF, opatření v oblasti financování a pravidla pro řešení krizí. Hlubší koordinací se rozšíří soubor témat, k nimž budou členské státy eurozóny vydávat společná prohlášení Výkonné radě.

Stávající struktury a ujednání o koordinaci by měly být upraveny následovně:

- 1) **Zřídí rámec pro pravidelné konzultace:** Systematická informační výměna dokumentů mezi Komisí a MMF vychází z dohody z roku 1972. Komise hodlá tuto dohodu aktualizovat a požádat o zřízení rámce pro pravidelné konzultace, tak aby byla zohledněna současná situace a společný zájem. Jedná se o předávání dokumentů vypracovaných k horizontálním otázkám týkajícím se eurozóny a předávaných současně výkonným ředitelům (např. zprávy podle článku IV určené členským státům eurozóny a Unie, dokumenty k programům hodnocení finančního sektoru (FSAP) určené členským státům eurozóny a dokumenty související se zeměmi zapojenými do ozdravných programů eurozóny či Unie).
- 2) **Aktualizovat koordinační infrastrukturu:** Podvýbor Hospodářského a finančního výboru pro otázky související s MMF (SCMMF) by nově měl být podvýborem pro všechny mezinárodní finanční instituce. Nyní se otázky MMF týkající se eurozóny projednávají přímo v Pracovní skupině pro Euroskupinu. Mělo by se zvážit zřízení SCMMF / podvýboru Hospodářského a finančního výboru ve složení eurozóny. Nová skupina „Euro SCMMF“ by měla odpovídat Pracovní skupině pro Euroskupinu. Podobně by měla být zřízena skupina EURMMF ve složení eurozóny i ve Washingtonu DC, vedle již existující skupiny EU EURMMF.
- 3) **Aktualizovat stávající dohody o koordinaci záležitostí MMF v Bruselu:** Stávající pracovní ujednání o koordinaci záležitostí MMF je třeba rozšířit. Rozsah koordinace

by se měl rozšířit na všechny záležitosti týkající se eurozóny. Měl by existovat požadavek na systematictější vydávání společných prohlášení namísto prohlášení jednotlivých členských států. Součástí změn by mohlo být i lepší plánování koordinace formou společného pracovního programu EURMMF/SCMMF, více pozornosti věnované záležitostem MMF v programech Hospodářského a finančního výboru / Pracovní skupiny pro Euroskupinu a Rady ECOFIN / Euroskupiny a pravidelnější podávání zpráv předsedy EURMMF Hospodářskému a finančnímu výboru / Pracovní skupině pro Euroskupinu. V případech, kdy je zásadně důležité, aby bylo k záležitostem MMF vydáno jednotné politické stanovisko, by měla Euroskupina vydat společné prohlášení.

- 4) **Lepší koordinace ve Washingtonu DC:** Změny pracovních postupů v Bruselu se musí promítnout i ve skupině EURMMF ve Washingtonu DC, mimo jiné: i) pravidelná zasedání skupiny EURMMF o záležitostech týkajících se eurozóny podle pracovního programu MMF. Toto plánování by mělo pomoci i v řízení práce v Bruselu; ii) systematické vydávání společných prohlášení; iii) nelze-li vydat společné prohlášení, zajistit, aby individuální prohlášení jednotlivých členských států zahrnovala společná vyjádření ke společným politikám eurozóny, například fiskální a měnové politice; iv) členové skupiny EURMMF by se měli shodovat ještě systematictěji na společných strategiích rady. Členské státy by se měly zavázat, že ve Výkonné radě nebudou prezentovat stanoviska, jež si vzájemně odporují.

b) Rozšíření ujednání eurozóny o koordinaci záležitostí MMF by měla doprovázet větší odpovědnost vůči Evropskému parlamentu a Radě. Současná prohlášení adresovaná jarnímu a výročnímu zasedání MMF by měla být nahrazena prohlášením Euroskupiny. Evropský parlament by měl být o těchto prohlášeních plně informován.

2) Lepší zastoupení eurozóny díky novému uspořádání konstituencí v MMF

Konstituce v MMF by se měly postupně nově uspořádat tak, aby vznikly konstituce složené výhradně z členských států eurozóny. Příslušné kroky za tímto účelem by měly být zahájeny co nejdříve. Výsledkem této změny bude silnější a efektivnější zastoupení eurozóny ve Výkonné radě. Rovněž to přispěje k tomu, aby se eurozóna stala klíčovým hráčem v tvorbě politik a strategií MMF.

Členské státy EU a členské státy eurozóny v MMF často pojí větší společný zájem než ostatní členské země MMF. Unie si zároveň vytvořila řadu velmi těsných vazeb s kandidátskými a sousedními zeměmi, s nimiž také sdílí společné zájmy. Tyto vazby by měly být v rámci nového uspořádání konstituencí MMF zachovány.

Rada by se měla dohodnout na společném rámci a principech směřování k přeskupení států Unie a eurozóny v MMF tak, aby mohly úžeji spolupracovat:

1) V roce 2010 se vyspělé evropské země zavázaly, že nejpozději do prvních voleb do Výkonné rady MMF po vstupu reformy kvót z roku 2010 v platnost sníží své zastoupení ve Výkonné radě o dvě křesla. Velká část tohoto závazku již byla splněna. Zbývající změny by členské státy měly provést v souladu se zamýšleným přeskupením členských států do konstituencí eurozóny a způsobem, který prohloubí soudržnost jejího zastoupení.

2) V okamžiku, kdy bude reforma z roku 2010 ratifikována, by se konstituce dvou velkých členských států, jež dosud mají vlastní samostatné křeslo – Francie a Německo – mohly otevřít dalším evropským zemím odpovídajícím způsobem zapojeným do jejich správy.

3) V současnosti je několik členských států Unie a eurozóny zařazeno do skupiny se třetími zeměmi, jejichž zájmy se zásadně odlišují. Tyto členské státy by se měly snažit dostat do konstituencí tvořených výhradně členskými státy.

4) Členské státy eurozóny by se měly přeskupit do menšího počtu konstituencí tvořených výhradně členskými státy eurozóny. Všechny členské státy by se kromě toho měly ve střednědobém časovém horizontu pokusit dostat do společných konstituencí zahrnujících pokud možno i kandidátské a sousední země.

5) Posledním krokem by měl být společný přesun členských států eurozóny do jediné konstituce dle oddílu 3 níže.

Členské státy by se měly dohodnout, že vždy před volbami do Výkonné rady MMF, tj. každé dva roky, v Radě projednají, jakého pokroku ve sjednocování zastoupení eurozóny v MMF dosáhly. Další změny ujednání o koordinaci by se v budoucnu měly provádět tak, aby se prohloubila jednotnost zastoupení eurozóny.

3) Postupné dosažení jednotného zastoupení eurozóny

Kromě lepší koordinace a přeskupení konstituencí dnes Komise předkládá také legislativní návrh na dosažení jednotného zastoupení eurozóny, jež by jí umožnilo prosazovat své zájmy ve Výkonné radě MMF efektivněji. To je v souladu se „zprávou pěti předsedů“ a v ní obsaženými úvahami o významnější centrální úloze Euroskupiny v prosazování a zastupování zájmů eurozóny a o budoucím subjektu eurozóny pro správu finančních prostředků. Jakmile budou potřebné změny v řízení MMF provedeny, mělo by být v MMF zřízeno jediné samostatné křeslo pro eurozónu. Komise navrhuje jako konečný termín pro zřízení tohoto křesla rok 2025.

Pro účely návrhu rozhodnutí Rady, kterým se stanoví opatření k vytvoření jednotného zastoupení eurozóny v MMF, předloženého spolu s tímto sdělením, navrhuje Komise model, podle něhož by si členské státy ponechaly své individuální členství v MFF. Tím by mimo jiné každý členský stát eurozóny měl i nadále nárok na půjčku od MMF.

Samostatné křeslo eurozóny by vyžadovalo i) přijetí pravidel pro vnitřní správu dané konstituce či konstituencí eurozóny a ii) vytvoření koordinačního mechanismu, který by byl vodítkem pro zaujímání stanovisek jménem eurozóny ve Výkonné radě MMF. Tato opatření by mohla vycházet z pozměněných struktur v Bruselu, včetně struktury Euroskupiny a Pracovní skupiny pro Euroskupinu.

Jako přechodné opatření, než bude zřízeno samostatné křeslo eurozóny, navrhuje Komise zajistit eurozóně ve Výkonné radě pozici pozorovatele. Status pozorovatele udělený eurozóně zastoupené ve Výkonné radě představitelem členského státu eurozóny, který již členem rady je, podporovaného Komisí a Evropskou centrální bankou, by vhodným způsobem odrážel úlohu eurozóny v globální ekonomice a změny pravidel ekonomické a finanční správy, k nimž došlo od vypuknutí krize. Zástupce eurozóny by tak mohl oficiálně zastupovat eurozónu na zasedáních Výkonné rady MMF, na nichž se projednává politika eurozóny, zviditelnit eurozónu a pozdvihnout její mezinárodní postavení coby důležitého globálního hráče. Rozdíl mezi touto formou zastoupení eurozóny a stávajícím uspořádáním spočívá ve zvláštním mandátu, kterým by společný zástupce eurozóny disponoval od okamžiku, kdy by byl zvolen Euroskupinou. V současnosti zastupuje celou Unii předseda skupiny EURMMF volený výkonnými řediteli EU ve Washingtonu DC. Společně s tímto krokem by byla uzavřena nová dohoda s MMF o sdílení informací a konzultacích.

5. ZASTOUPENÍ V DALŠÍCH MEZINÁRODNÍCH FÓRECH, ZEJMÉNA V OTÁZKÁCH TÝKAJÍCÍCH SE BANKOVNÍ UNIE

Jak je uvedeno v oddíle 2, ačkoliv má Unie a/nebo eurozóna své zástupce i v jiných fórech, než je MMF, není vždy zaručeno, že eurozóna mluví jedním hlasem. Zájmy eurozóny jsou zastupovány zvláště efektivně, jestliže jsou daná stanoviska předem dobře zkoordinována, což

se ovšem v praxi vždy neděje. Komise proto bude pracovat na dalším zlepšení koordinace ve všech mezinárodních fórech, zejména v oblastech, v nichž se hospodářská a měnová unie dále prohlubuje, jako je například bankovní unie.

Komise bude s členskými státy v nadcházejících měsících spolupracovat na zřízení pokročilého mechanismu pro koordinaci postojů v Radě pro finanční stabilitu a dle potřeby i v dalších relevantních normotvorných subjektech, pokud jde o eurozónu a pokud možno i Unii jako celek. Součástí tohoto mechanismu by mohl být například pevnější závazek respektovat společné postoje dohodnuté v daných koordinačních fórech EU, pravidelná projednávání postojů a otázek koordinace na nejvyšší úrovni v rámci příslušných orgánů dohledu a orgánů přijímajících politická rozhodnutí, a to jak před konáním mezinárodních zasedání, tak po jejich skončení.

6. ZÁVĚRY

Má-li hrát eurozóna v mezinárodních finančních institucích a fórech aktivnější a výraznější roli, musí být její vnější zastoupení posíleno. Můžeme navázat na dosavadní zlepšení vnitřní správy eurozóny a významně tak zvýšit její význam a postavení v globální ekonomice. Získá tak možnost podílet se na tvorbě neustále se vyvíjejících pravidel mezinárodní finanční architektury a přispět k dokončení vnějšího rozměru hospodářské a měnové unie.

Toto sdělení se, jak je uvedeno výše, zaměřuje na MMF jakožto první krok k silnějšímu vnějšímu zastoupení eurozóny.

Za tím účelem Komise vyzývá Radu, aby přijala rozhodnutí, kterým se stanoví opatření k vytvoření jednotného zastoupení eurozóny v MMF, a to nejpozději do roku 2025, dosáhla nové dohody o koordinaci eurozóny v záležitostech týkajících se MMF, včetně odpovědnosti, a dohody o společném rámci, na jehož základě by došlo k přeskupení konstitucí eurozóny a stanovily se principy, podle nichž se naplní reforma správy a systému kvót MMF z roku 2010 zahrnující změnu počtu křesel, a dále přeměnila skupinu SCMMF na plnohodnotný podvýbor Hospodářského a finančního výboru pro všechny mezinárodní finanční instituce v Bruselu, včetně formace ve složení výhradně zemí eurozóny, jež by se uplatnilo i pro EURMMF ve Washingtonu DC.

Komise bude usilovat o další zlepšení koordinace ve všech mezinárodních fórech. Soustředí se zejména na oblasti, v nichž se hospodářská a měnová unie dále prohlubuje. V nadcházejících měsících Komise bude s členskými státy spolupracovat na zřízení pokročilého mechanismu pro koordinaci postojů v Radě pro finanční stabilitu a dle potřeby i v dalších relevantních normotvorných subjektech, pokud jde o eurozónu a pokud možno i Unii jako celek.

V rámci sledování dosaženého pokroku a identifikace nutných dalších zlepšení bude podávat pravidelné zprávy Evropskému parlamentu a Radě. Aktuální situaci v dané oblasti rovněž zohlední v bílé knize, kterou, jak uvádí zpráva pěti předsedů, předloží na jaře 2017, předtím než dokončení hospodářské a měnové unie postoupí do 2. fáze.

Tabulka 1: Přehled zastoupení Unie a eurozóny ve významných mezinárodních finančních institucích

Instituce	Stávající status Unie
MMF	Unie nemá v MMF oficiální status. Komise má status pozorovatele v Mezinárodním měnovém a finančním výboru (IMFC), nikoliv však ve Výkonné radě MMF. ECB má status pozorovatele jak v IMFC, tak ve Výkonné radě.
G7	Na úrovni vedoucích představitelů zastupují Unii a eurozónu společně předseda Komise a předseda Evropské rady. Na zasedáních ministrů financí skupiny G7 zastupuje Unii Komise, ECB a předseda Euroskupiny.
G20	Unie je plnohodnotným členem. Na úrovni vedoucích představitelů zastupují Unii a eurozónu společně předseda Komise a předseda Evropské rady. Na zasedáních ministrů financí zastupuje Unii Komise, předsednictví Rady a ECB.
Rada pro finanční stabilitu (FSB)	Unie je plnohodnotným členem. Dalšími členy rady jsou země skupiny G20 a několik dalších velkých ekonomik a mezinárodních organizací.
OECD	V OECD má Unie zvláštní status definovaný v Dodatkovém protokolu č. 1 ke Konvenci o OECD a vykládaný v souladu se stanoviskem právní služby OECD. Unie požívá stejné výsady jako ostatní členové, se dvěma výjimkami: nemá hlasovací právo a neplatí povinný příspěvek do rozpočtu organizace. Unie je řádným členem několika výborů OECD, zejména Výboru pro rozvojovou pomoc.
Světová banka	Unie jako taková není v Radě výkonných ředitelů Světové banky zastoupena. Komise má nicméně status pozorovatele ve Výboru pro rozvoj (tj. na ministerské úrovni).
BIS	V Bance pro mezinárodní platby má plnohodnotného zástupce ECB. Členství v BIS je vyhrazeno pro centrální banky.
EBRD	Členy Evropské banky pro obnovu a rozvoj jsou vlády 64 zemí, Unie a Evropská investiční banka (EIB). Unie jako taková je akcionářem banky (3,05 % celkového počtu hlasů).